

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. V. Explicantur magis in particulari effectus Sacrificij Miſſæ eiusque
Oratioonum; & inſinuantur perſonæ quæ fructuum eius fiunt participes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

in alio Psalmo dixit d *Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te* qui itaque in hoc Sacramento later, est filius Dei ante solem, & absq; vltimo principio genitus: qui venit, vt nos reparat, & suam benedictionem caelestem impertiat, Et benedicentur in ipso omnes Tribus terrae: omnes gentes magnificabunt eum. *Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia solus.* Et quae res magis stupendae esse possunt, quam quae in sanctissimo hoc Sacramento, & venerabili Sacrificio continentur? quas facit Deus solus: quia sola eius Omnipotentia potuit illas facere: nec Sacerdotes aliud sunt, quam eius instrumenta, ad eas faciendas. Et quemadmodum excellentia imaginis aut alicuius artificij exactissime facti non penicillo aut instrumento tribuitur, sed pictori & artificio: ita gloria & laus huius operis soli Deo debetur. *Benedictum sit nomen eius in aeternum: quia replebitur Maiestate eius omnis terra,* ex praesentia Diuini huius Sacramenti, & oblatione stupendae aded Sacrificij. *Fiat fiat ad gloriam magni nostri Dei & eius Ecclesiae vtilitatem.* Denique imponitur Psalmo illi finis singulari quadam sententia: *defecerunt laudes Dauid filii Iesse,* quod dicitur, non quod non composuerit laudes sequentium Psalmorum; sed ad significandum, aded esse imensum hoc mysterium, vt eius spiritus deficeret in eo laudando. Quia omnes Angeli, & omnes simul homines parum sunt ad hoc mysterium extollendum, vt par est. Cum igitur omnes creaturae in hoc opere laudando deficiant: laudet illud qui fecit, & infinita charitas ac misericordia, quae illum impulit ad faciendum. & dicat cum eodem Psalmista; e *Confiteantur Domino misericordia eius: & mirabilia eius, quae fecit filius hominum. Quia satiauit animam inanem, & animam esurientem satiauit bonis.*

d Psal. 27.

e Psal. 106. 8.

CAPVT. V.

EXPLICANTVR MAGIS IN PARTICVLARI EFFECTVS

Sacrificij Missae, eiusq; orationum; & insinuantur persone, quae fructuum eius sunt participes.

EX DICIS CAPITE PRAECEDENTE licet proferre in luce effectus & fructus ab hoc Diuino Sacrificio prouenientes: sed praemittendum est hoc fundamentum, quod quemadmodum in Sacramentis duplicem assignamus effectum: Alterum quem Theologi appellant *ex opere operantis*, hoc est ex deuotione Sacramentum ipsum recipientis: qua mereri potest gratiae & gloriae augmentum, satisfacc re pro suis peccatis, obtinere dona, quae petit bonum enim iusti

I

3. p. q. 79. a.
5. q. 82. a. 1.
Suarez. 10.
3. disp. ut. 79.
Sect. 1.
Sess. 22. c. 1.

Suarez sua
pra Sect. 2.

opus ad haec tria valet, quamuis re ipsa non acciperet Sacramentum. Aliorum effectum appellant Theologi, ex opere operato: virtute scilicet proprio ipsius Sacramenti; qui effectus superadditur ei, quem recipientis deuotio promeretur. Vt apparet in iusto, qui magno cum feruore confitetur & communicat. Qui obseruantes actus, quibus se praeparat, mereri potest decem gradus gratiae; & ab ipso Sacramento sumpto decem alios accipere cuius Sacramenti effectus proprius etiam crescit, iuxta augmentum bonae dispositionis illud recipientis. Hunc in modum in Sacrificio Missae est etiam duplex alius effectus; alter respondens deuotioni celebrantis, sive audientis, & assistentis. Qui effectus eodem erit maioris meriti & utilitatis quod erit maior eius charitas & feruor, quo se praeparat. Sed praeter hunc (vt ait S. Thomas & omnes Theologi) sunt alij effectus ipsius Sacrificij proprii, cuius virtute communicantur; quatenus per illud (vt ait Concilium Tridentinum) applicatur virtus Passionis Christi, cum eius meritis, satisfactionibus, & orationibus; modo quodam valde diuerso, quam alijs bonis operibus. Quamuis enim Sacerdos sit improbus: non propterea fraudatur omnibus Missae effectibus istis, pro quo illa offertur. Et hoc est manifestum indicium, quod ipsum sacrificium ex se habeat talem effectum ex ipsius Christi Domini nostri Institutione; & quia ita decet amplitudinem & excellentiam Sacrificij, in quo ipse seipsum offerebat. Siquidem non debebat esse Sacrificium inane, & vacuum, aut figura, qualia erant antiqua; sed virtute & valore plenum: vt proprios suos effectus efficeret in quocumque ad eos recipiendos bene disposito, & absque vilo impedimento eis contrario. Et propterea habet hoc sacrificium propriam ac specialem virtutem ad multa impetranda, quae sine eo non possent obtineri. Nam cetero oratio impertit infallibiliter, quod a Deo petitur; cum illa sit adhibitis omnibus conditionibus, quae in illa seruari debent: eorum tamen defectus saepe suppletur, si cum sancto hoc Sacrificio coniungatur in quo, vt supra est dictum, ipsemet Christus pro nobis orat; aut suarum orationum, ac meritorum virtutem magis speciatim applicat: vt, quod sub tali pignore petimus, nobis concedatur. Quare ipsi sacrificio hac ratione coniungenda est oratio offerentis: quam eodem dirigit, vt pro se & pro alijs obtineat, quod petit. Nam (vt ait S. Thomas) inter communionem & Missam hoc interest: quod communitio, sicut caetera Sacramenta, solum prodest recipienti: quia praecipue & recte dirigitur ad eius sanctificationem: at Missae sacrificium, cum praecipue tendat ad exhibendum cultum Deo debitum: voluit illud non solum ipsi offerenti prodesse; sed multis etiam alijs, pro quibus offerretur: vt omnes participes essent fructuum & effectuum, ad quos illud ordinatur, quae est sacrificium propitiatorium pro nostris peccatis; aut recentium beneficiorum, quae

petimus

petimus impetratorium. Iuxta illud Apostoli : quod a *Sacerdos offert dona & Sacrificia pro peccatis quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso.*

Ex quo fit, vt omnes, qui participes sunt fructus Sacrae Missae, possint ad ordines duos reduci: ad offerentes scilicet, & eos, pro quibus offertur. Offerentium praecipuus est Sacerdos: qui, etsi aliam sit particularis persona, & hoc Sacrificio indigeat sicut caeteri fideles: ibi tamen duplici titulo est persona publica. Tum quod referat personam summi Sacerdotis Iesu Christi D. N. cuius instrumentum (vt supra diximus) est ad hoc Sacrificium offerendum; tum, quod illud offerat nomine totius vniuersalis Ecclesiae; quae est congregatio fidelium, cuius ipse ad hunc effectum est Minister. Ac propterea S. Chrysostomus eum vocat communem totius mundi Patrem; ad quem spectet omnium curam gerere, tanquam Dei vicem in terris gerentem. Et S. Laurentius Iustinianus eum vocat Mediatorem inter Deum & homines; & in Scriptura Diuina vocatur *b Angelus Domini*. Ad significandum (vt S. Hieronymus ait) quod verè sit Legatus & Nuncius gerens causas hominum apud Deum: earumque expeditionem à Deo referens ad homines. Et hanc ob causam *c Summus Sacerdos* Antiquae Legis in duodecim suis Rationalis lapidibus preciosis calata habebat nomina duodecim Tribuum Israel, quorum nomine Sacrificia sua offerebat. Et nunc par est sacerdotum nostros in preciosis virtutum lapidibus, quas in suis cordibus habere debent, sculpta habere nomina omnium fidelium, quorum mediatores ac intercessores agunt. Secundo loco idem Sacrificium offerunt omnes fideles, qui Missae ipsi assistunt, aut etiam pro se offerri petunt.

Illi enim per manus Sacerdotis, ei que coniuncti eandem faciunt oblationem: quod insinuant ipsa verba Sacri Canonis, cum dicit Sacerdos: *Memento Domine omnium circumstantium quorum tibi fides cognita est & nota deo: pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc Sacrificium laudis.* Reliqui fideles, qui sunt partes corporis mystici Christi, & membra Ecclesiae eius militantis (exceptis excommunicatis) ad secundum pertinent ordinem eorum, pro quibus Sacrificium offerri potest, in eo gradu, quo ipsi sunt eius fructus capaces. Et per modum impetrationis potest vniuersim extendi ad omnes totius mundi homines: tam vt Ecclesia ipsa dilateretur, & propagetur, etiam inter infideles: quam vt illi conuertantur, fiantque partes & membra mystici huius corporis Christi; & bonis potiantur, quae sunt in Ecclesia; ac reliquis, quae dignabitur iple Dominus eis conferre. Eum in modum, quo d *Sacerdotes Hebraei Sacrificia sua offerebant pro suis confederatis etiam gentilibus*, Et Apostolus iubet, e fieri *obsecrationes & ora-*

a Heb 5 1

b Malac. 2. 7

c Exod. 28. 9
21.d 1. Esdra.
6. 10.1. Machab.
12. 12.

e 1 Tim. 2. 2.

tiones pro omnibus hominibus; pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate
 ut tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim (inquit) dicit
 est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo: qui omnes homines vult salvos fieri.
 & ad agnitionem veritatis venire.

Ad hunc præterea ordinem spectant defuncti omnes, qui sunt in purgatorio: pro quibus potest hoc Sacrificium offerri in satisfactionem pro eorum peccatis. Et aliquo etiam modo pertinent beati, qui sunt in caelis, per viam impetrationis ad impetrandum à Deo Domino nostro, ut honor ipsis & veneratio in terra deferatur. Quod quidem in nostrum potius cedit commodum: quamvis ex eo oriatur eorum honor & gloria inter homines.

§. I. Effectus Sacrae Missæ ex modo impetrationis.

His fundamentis præmissis, explicemus nunc in particulari effectum & fructus Sacrae Missæ, incipientes à magis necessarijs, & qui omnibus sunt communes. Horum primus est Remissio peccatorum mortalium. Non eo modo, quo fit in Sacramento penitentiae, illud enim remittit peccata suscipienti cum dolore imperfecto, quem attritionem vocamus, sed alio quodam modo valde diverso: impetrando scilicet peccatoribus, pro quibus ipsa Missa offertur, perfectam contritionem, quæ disponatur ad suscipiendam à Deo primam gratiam, qua iustificantur, & à culpis liberantur: quamvis ex hoc non liberentur ab obligatione eas suo tempore confitendi. Hunc effectum significant verba consecrationis calicis, in quo est Sanguis Christi, qui dicitur effundendus pro nobis & pro multis in remissionem peccatorum. Nam verbum effundendus non solum intelligitur de illa effusione, quæ in cruce Sanguis Christi fuit in terram effusus; sed etiam) ut aiunt SS. Patres) de eo quod in hoc Sacrificio geritur, cum effunditur in Communicantes. Quamobrem S. Cyprianus dixit: calicem, qui consecratur prodesse vitæ & salutis totius hominis: nam simul esse medicinam & holocaustum ad sanandas infirmitates nostras, & scelera purganda. Purissima hæc hostia (ait S. Ioannes Damascenus) est omnis nostri detrimenti reparatio, & purgatio euacuans omne peccatum. Sed hoc ipsum amplius declaravit Sacrum Concilium Tridentinum dicens: *huius oblatione placatus Dominus gratiam, & donum penitentiae concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit.* Qua sententiâ significat, modum dimittendi peccata, eum esse, quod virtute huius Sacrificij donum largiatur penitentiae: quæ est perfecta contritio, & perfectus peccatorum dolor. Hoc autem, facit præbendo per inspirationes & internos impulsus specialia aliqua auxilia ad veram contritionem habendam. Quod facit aliquando statim

S. August.
 serm. 4. de
 Innocent.
 vide Suarez
 supra.
 Serm. de
 cena Do-
 mini.
 Lib. 4. de
 Fide c. 14.
 Sess. 22. c. 2.

atque Sacrificium pro aliquo peccatore offertur; aliquando postea cum est magis opportunum. Et interdum verè peccator conuertitur, eò quòd auxilia fuerunt valde copiosa & opportunè data; ipseque peccator suam adhibuit cooperationem: sed aliquando peccator non conuertitur: quia auxilijs & inspirationibus Diuinis (quæ liberū peccatorē relinquunt ad eas admittendas aut repellendas) resistit. Dominus autem ipse ex parte sua facit satis, cum eas sæpius offert, etiam indigno: quia Deus respicit ad Sacrificij dignitatē, quod offertur pro eo. Meritò igitur in huiusmodi occasionibus & pressuris accedemus ad Deum non diffidentes de conuersione vilius peccatoris, quantumuis impij ac scelerati. Frequentia enim Sacrificiorum, quasi globi tormentorum multiplicati, deicere illum poterunt. In quo sequemur Apostoli consilium dicentis: *a deamus cum fiducia ad thronum gratiæ, altare scilicet, in quo Missa offertur: vt misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno*, non solum pro nobis, sed pro alijs etiam peccatorib. adiuuante illos Domino nostro in ea opportunitate, quam diuina sua Sapientia præuidet apram esse, vt suum auxilium optatū habeat effectū: vt illi conuertantur, & pœnitentiã agant.

ALTER effectus Missæ est remissio peccatorum venialium in viris iustis. Si enim tanta est eius virtus, vt mortalia peccata remittat, vt dictum est: multò maior erit ad remittenda venialia, vtpote magis communia & ordinaria. Ac propterea S. Augustinus dixit: iteratur quotidie hæc oblatio, licet Christus semel passus sit: quia quotidie peccamus peccatis, sine quibus mortalis infirmitas viuere non potest. Et S. Gregorius: prouidens Dominus nobis dedit hoc Sacramentum salutis: vt quia nos quotidie peccamus, & ille iam mori non potest, per istud Sacramentum, peccatorum remissionem consequamur. Ac poinde signum est, quod hoc Sacrificium dirigatur ad nos à peccatis liberandos: siue per modum impetrationis: quia impetrat nobis auxilia, ad peccata detestanda; siue per modum satisfactionis; quando, qui iustificatus est Missam celebrat, auditue, aut pro se celebrari petit in eum finem. Hæc enim voluntas ac desiderium, est signum, quòd peccata venialia detestetur; & sufficiens disposito ad hoc, vt Sacrificium omnia illa ei remittat, ijs exceptis in quibus actu sibi complaceret, aut in eisdem perseverandi haberet propositum. Nam huiusmodi propositum obicem ponit remissioni, etiam accedente Sacramento,

TERTIVS Missæ effectus est, obtinere à Deo Domino nostro gratiarum & virtutum augmentum, donaque supernaturalia: ad quorum impetrationem ab offerente vel assistente dirigatur. Quemadmodum enim Sacra Communio, quæ est Sacramentum, efficit gratiæ & charitatis augmentum ob specialem suam ad id virtutem (vt suo loco est dictum:) ita

Missæ

2 Heb. 4. 10.

2

c c
c c
c cDe consecr.
d. 2. c. vtrū
ibi. c. Quid
sit sanguis.

3

Tomo. 2.

Missa, qua est Sacrificium, impetrat feruentia auxilia & inspirationes quibus iusti exuunt torporem, & exercent actus feruentes, quibus prosperentur, & consequuntur illud augmentum. Et est valde credibile, quod si Sacerdos bene attendat ad ea, quae ait statim atque consecrationem peregit, accipiat huiusmodi auxilia, ut feruentius sese disponat reliquo tempore usque ad Sacram communionem, in qua Sacrificium terminatur: cuius virtute perficietur magnis gratiae augmentis, ut in vitae suae decursu cum huiusmodi meritis progrediatur.

QUARTVS Missae effectus est impetratio omnium bonorum temporalium in eo gradu, quo ad nostram saluationem conducunt. Quoniam modum enim huiusmodi bona possunt à Deo per orationes & preces petiti: ita potest eis coniungi Sacrificium, ut ad eas impetrandas maiorem habeant efficacitatem. Et hanc ob causam constituit Ecclesia, ut in Sacram Canone dicatur precatio Dominica, in qua ponuntur septem petitiones quae complectuntur omnia bona temporalia & aeterna, corporis & animae, & veniam ac praeseruationem ab omnibus malis. Nam ad haec omnia valet hoc sacrificium, utpote infiniti valoris ad impetranda omnia genera donorum, quae Deus potest, & solet concedere; & ad omnia genera personarum, absque villo limite aut termino. Nam praecipuus Sacerdos illud offerens est infinite dignus, qui exaudiatur in omnibus quae petuntur, & hoc sacrificium instituit tanquam signum & pignus, quod nobis largiretur, quod promisit se daturum. Cuius rei figura fuit in Gedeone, cuius Angelus ei promittebat: iussit eum offerre quoddam, holocaustum, dicens: *b tolle carnes & azymos panes & pone supra petram illam, & ius depones funde. Cumq; fecisset, ita, extendit Angelus Domini summitatem virga quam tenebat in manu, & tetigit carnes & panes azymos: ascenduq; ignis de petra, & carnes azymosq; panes consumpsit: Angelus autem Domini euauit ex oculis eius.* Idem autem fit in sacrificio Missae: in quo Saluatoris nostri caro azymi panis accidentibus tecta, & sanguis per ius significatus, cui admiscetur panis: quod facit Sacerdos, cum sacrae hostiae particulam iniicit in calicem: & ob merita Passionis Christi per petram virga tactam significatus exit ignis amoris: qui totum hoc holocaustum consumit, in signum quod aeterno patri sit acceptum; & per illud exaudit nos, & corda nostra ad caelum eleuat, ac caelestibus benedictionibus replet, ut in rebus obsequij sui occupemur. Ex his quae diximus facile deducitur Missam quoad impetrationem, aequalis esse valoris si pro multis, atque si pro vno tantum offeratur; nec eius valorem esse copiosorem, si pro paucis, nec minorem, si pro multis etiam innumeris offeratur. Quod in duobus casibus verum esse apparebit: *Alter est, quando multi eidem Sacram*

b iudic. 6,
20.

diendo adsunt: & vnusquisque illud Deo offert, vt quemlibet ex quatuor prædictis effectibus, aut simul omnes obtineat. Tunc inquam certum est: nullum assistentium impedire alterum; & vnumquemque eorum tantundem impetraturum, quantum si solus interfuisset, & pro sola sua necessitate obtulisset. Nam oblatio ipsa est infinita, & cum omnibus illis orat Christus; illamque offert ob necessitatem, quam quisque proponit. *Alter casus est, cum Sacerdos ipse Missam pro multis offert, ad eosdem effectus impetrandos: si enim eam offert pro vnoquoque in particulari: eodem modo pro omnibus impetrat, atque si pro vno solo eam obtulisset. Nam oblatio illa aded particularis æquiualeat multis orationibus, & oblationibus; & cum vnaquaque applicat Christus Dominus noster infinitum suarum orationum valorem. Magno etiam Deo Domino nostro perinde est, quod multi simul concurrant, vt aliquid ab eo petant, atque si vnus accederet: nam ita vnique attendit, atque si solus oraret. Imò potius plurium concursus iuuat, vt exaudiantur, propter vnionem charitatis, qua ad orandum simul conueniunt.*

§. II. *Effectus Missæ ex modo satisfactionis.*

EFFECTVS Missæ maximè proprius (vt ait S. Thomas & Theologi) 3 p. q. 79. a. 5. c. 7.
Est remittere pœnas, quas pro nostris peccatis luere deberemus. Quemadmodum enim Christus Dominus noster Sacramenta instituit, quorum præcipuus effectus esset culpas remittere, & delere (quamuis obiter soleat etiam pœnas, aut earum partem remittere): ita voluit Sacramentum hoc instituire, cuius præcipuus effectus esset pœnas remittere, quæ post dimissas culpas luendæ remanerent: applicans scilicet ex infinito suarum satisfactionum pretio eam partem, quæ ad satisfaciendum pro his pœnis esset necessaria. Ad cuius rei ampliorem explicationem est aduertendum, quod quemadmodum Christus Dominus noster constituit gratiæ gradus, & quantitatem, quam in singulis Sacramentis communikat; quæ augeri potest, iuxta augmentum dispositionis ea recipientis: ita etiam gradus & quantitatem constituit satisfactionis in vnaquaque Missa applicandæ offerenti; quamuis non possimus nos assequi, quot illi sint gradus. Ac proinde etiam assignauit, & constituit quantum ex illis pœnis sit remittendum propter talem satisfactionem; cum aliquo tamen discrimine. Cum enim Sacerdos sit publicus Ecclesiæ totius Minister, & Sacramentum offerat nomine eiusdem Christi: vtroque hoc nomine & titulo constituta est in vnaquaque Missa certa quædam pars satisfactionum, quam potest ipse applicare sibi ipsi, aut alijs fidelibus pro arbitratu suo; nec vnquam illa imminuitur ob ipsius malitiam. Nam (vt ostendit S. Thomas) non minus valet Missa mali Sacerdotis, quàm boni; sicut nec est minus efficace Sacramentum, quod peccator, quàm quod iustus administrat. Ac

Suar. to
mo 2. disp.
74. Sect. 8.

3. p. q. 82. a. 6.

Referatur de
consecr. d. 1.
c. 2. vtrum.

3. p. 9. 79. a. 5.

c. p. 1. Sacer.
dotes. 1. q. 1.Suar. disp.
69. Sect. 8.6. Tho. 3. p. 9.
79. a. 7. art. 2.Suarez.
Sect. 6.

propterea ait S. Augustinus: nihil à bono maius, nihil à malo minus perficitur Sacerdote. Præter hoc autem reliquis omnibus, qui eandem offerunt Missam, quales sunt qui ministrant, audiunt, aut offerri curant, est etiam satisfactionis pars aliqua designata; quæ in eis, cum non publicæ sed privatæ sint personæ, crescit (vt idem S. Thomas dixit) eo gradu, quo eorum crescit deuotio. Et qui maiori feruore & amore Missam obtulerit, copiosiore, consequetur fructum, ob eius virtutem. Ex quo fit, vt cum sacerdos in Missa non solàm sit persona publica sed etiam priuata, sicut reliqui eam offerentes: hoc inquam nomine habet propriam suam partem satisfactionis: quæ angeri potest iuxta suæ dispositionis incrementum. Et eodem modo valor crescit omnium orationum & actionum, quam facit, quæ est particularis persona. Et in hoc sensu dixit Alexander Pape Sacerdotes quantò fuerint digniores, tantò faciliùs in necessitatibus, pro quibus clamant, exaudiri.

Ex quo etiam fit, vt omnes, qui tanquam priuatæ personæ Missam offerunt, debeant esse in gratia Dei: vt hunc fructum obtinere possint. Nam qui in mortali peccato est, non est capax, vt illi pœna aliqua, cuius alius est reus, dimittatur; nec dignus est, cuius particularis oblatio acceptetur, vt alteri pœna aliqua, ipsius causâ, remittatur. Et ob eandem rationem, cum Sacerdos tanquam Minister publicus, Missam pro alijs offert: vt illi fructum hunc recipiant, & pœnæ eis remittantur: necesse est, eos in statu esse gratiæ: & hoc satis est, etiam si alia deuotio aut actualis dispositio in eis non adsit. Nam etiam procul distantibus, & dormientibus ea pœnæ quantitas remittitur, quæ per ipsam Missam illis applicatur. Qui effectus in omnibus est æqualis, etiam si ipsi in meritis sint inæquales: exempli causâ: si vnus Sacerdos duas offerret Missas; alteram pro aliquo viro iusto valde perfecto; alteram pro iusto quidem, sed valde tepido; neutro tamen illorum sciente Missam pro se offerri: tunc inquam, æqualis esset in vtroque fructus satisfactionis. Et eodem modo, si duæ Missæ offerantur pro duabus animabus quæ sunt in purgatorio inæqualis sanctitatis; æqualis tamen vtrique pœna remittitur. Nam fructus hic non ex maiori aut minori suscipientis dispositione; sed ex applicatione sola Sacerdotis dependet; modò is cui applicatur, eius sit capax.

DENIQUE cū hic effectus in singulis Missis sit limitatus: necesse est, Sacrificia multiplicari, ad obtinendâ plenam remissionem pœnarum, quando illæ sunt multæ. Non tamen negamus, præter eam pœnæ partem, quam Sacrificium propria virtute (quam *ex opere operato* vocant) remittit: posse etiam per modum impetrationis maiorem aliam pœnarum remissionem obtineri: siue procurando aliquas inspirationes, quæ impellant ad opera pœnitentiæ & satisfactionis, quibus torum debitum exsoluatur; siue eandem

dem

dem remissionem, absque alijs etiam operibus impetrando. Valde enim est conforme liberalitati Christi Domini nostri, quod propter feruentes Sancti alicuius Sacerdotis orationes, simul cum suis, quæ in ipso Sacrificio ipsi offeruntur, remittat gratiose aliquam partem pœnarum, aut etiam omnes, applicando pro hac solutione satisfactiones suas in maiori copia, & abundantia, quam communi nomine conferat Sacrificium. Nam quemadmodum à Deo Domino nostro impetrari potest, ut aliquis, qui detinetur captivus, ex ea seruitute liberetur; aut ægrotus quispiam à doloribus, quibus cruciatur: ita beatus aliquis, aut viriustus feruentibus suis orationibus impetrare à Deo poterit, ut aliqua anima ex purgatorio liberetur. Cùmque Ecclesia ex suis thesauris sæpè concedat indulgentias plenarias viuis ac defunctis, quæ excedunt valorem propriorum operum ad pœnas debitas exsoluendas; non erit mirum, quodd Christus Dominus noster ex infinitis suarum satisfactionum thesauris applicet aliquando gratuitas huiusmodi remissiones, ad instantiam suorum amicorum, id pro alijs petentium. Quamuis huius rei nulla adsit infallibilis regula; neque nisi rarò, ita euenit. Lex enim ordinata est, ut hæc pœnarum remissio fiat per satisfactiones, quæ applicantur ex valore Missarum, aut Ecclesiæ indulgentijs; aut per communicationem, quam vnus iustus potest alteri facere suarum satisfactionum; aut per eas, quas quisque pro se facit. Nec est cur extraordinaria media quærantur: cum possunt applicari ordinaria.

§. III. Orationes Missæ.

IMPONAMVS iam finem, addito alio quodam puncto siue membro magno momenti, ad plenè cognoscendos effectus Missæ. Quæ, præter præcipuam suam partem, hoc est Sacrificij substantiam, de qua intelliguntur, quæ hæctenus diximus: habet aliam partem, quæ complectitur orationes ac cæremonias, ipsam ab initio & confessione vsque ad finem comitantes: quas Sacerdos profert tanquam Minister Ecclesiæ, quæ omnium fidelium est congregatio; & omnium nomine, imò & omnes per eum eas mittunt in cælum. Ita ut Sacerdoti competat officium illius

2 Apoc. 8. 4.
2 Angeli, de quo ait S. Ioannes in Apocalypsi: quod a steterit ante altare habens thuribulum aureum; & data fuerint illi incensa multa, ut daret de orationibus Sanctorum omnium super altare aureum, quod est ante thronum Dei. Et ascendit fumus incensorum de orationibus Sanctorum de manu Angelii coram Deo. Et acceperit thuribulum, illudque impleuerit de igne altaris, & ita miserit illud in terram; & statim facta fuerint tonitrua, & voces, & fulgura, & terre motus magnus. Hunc ergo in modum per ipsum Sacerdotem, qui Angelus Domini exercituum est,

3 Malach. 27.

Ita Aymon.
Ribera ibi.

3. p. q. 32.
a. 6.

Herriquex
lib. 9. de
Missâ. c. 7.
Novar. lib.
2. de Resit.
c. 2. n. 251.
Et 255.
Contra
sententiam Suar.
Dist. 79
Sect. 8. §. 2.

3. p. q. a. 6.

ascendunt orationes iustorum ac fidelium Ecclesiæ, quando is omni-
um nomine Missam celebrat, aut orat; easque offert super altare au-
reum, quod est IESVS CHRISTVS DEVS & homo verus: ob
cuius charitatem recipiuntur & expediuntur in throno æterni Patris.
Sed quodnam erit thuribulum aureum, quod est in manu Angeli nisi ip-
siusmet Saluatoris corpus, quod propter ingentem suam charitatem fuit
in passione sua vulneratum in pedibus, manibus, & latere, nostræ repa-
rationis causa. Hunc ergo eundem habet Sacerdos in manibus suis, cum
sacrum facit; eumque patri æterno offert, & cum eo simul vniuntur ora-
tiones ac desideria iustorum; & per eum projicit prunæ ignis, & accendit
affectus amoris, in eorum animas ad eas inflammandas, earum vitia con-
sumenda, & virtutibus donisque cœlestibus replendis. Ex quo magna
sentia oriuntur de iudicijs Dei, quæ quasi tonitrua terrent; illustrationes
Diuinæ, quæ quasi fulgura illustrant; magnæque cordium mutationes,
quæ sunt quasi terræmotus.

HAB autem Missæ orationes duplicem habent singularem excellen-
tiam. *Alteram*, quod, teste S. Thoma, habeant virtutem impetrandi quod
petitur etiam si Sacerdos eas proferens sit improbus; etiam si fiduciam non
habeat, nec alias condiciones necessarias, ut ipse exaudiatur; ad hoc enim
satis est quod illas habeat Ecclesia, cuius nomine illæ offeruntur, ve-
sius postea dicitur. *Altera* excellentia est: (quamvis non ad eam certamque
prima) quod satisfaciunt pro peccatis nostrorum peccatorum, plus quam
aliæ particulares orationes. Aliqui enim Doctores piè existimant: quod
quemadmodum Sacrificio Missæ respondet certus quidem gradus, & pars
satisfactionum ipsius Christi, ex eius speciali ordinatione, quæ pars ef-
ficaciter applicatur unicuique iusto, pro quo offertur, etiam si Sacerdos
sit improbus: ita etiam orationibus & Sacris cæremonijs, quæ ex Eccle-
siæ instituto adduntur sacrificio, responder certus gradus satisfactionis:
qui distribuitur in viua eius membra; nec propterea frustratur, quod
Sacerdos sit peccator. Nam ad id, aiunt, satis est, quod Ecclesia sit sancta,
& quod ipsa statuerit tales orationes offerri suo nomine. Eum in modum
quo elemosyna, quam pius Dominus per manus impij famuli largitur,
est satisfactoria, & consequitur indulgentiam, quæ elemosynam faci-
entibus est concessa. Hoc ipsam insinuat Angelicus Doctor dicens: om-
nes orationes improbi Sacerdotis, tam quas dicit in Missa, quam illas, quas
dicit in officio Ecclesiastico, esse fructuosas. Cum igitur particulares Sa-
cerdotis peccatoris orationes possint esse fructuosæ, & vtilis, quoad im-
petrationem; signum est, eundem S. Thomam significare velle, oratio-
nes publicas talis Sacerdotis, esse etiam fructuosas quoad satisfactionem,
non ipsimet Sacerdoti: (cum enim is sit inimicus Dei, non est capax remil-
sionis

sionis alicuius poenae, donec culpa remittatur) sed aliis iustis, quibus ille eas applicauerit; aut pro quibus eas obtulerit, tanquam Ecclesiae Minister. Ex quo fit, vt, cum Sacerdos etiam degradatus, aut excommunicatus celebret contra Ecclesiae prohibitionem: quamuis Sacrificium habeat suum proprium valorem, & si illud applicet pro animabus purgatorij, aut pro aliis iustis, habeat suum proprium effectum: quia illud offert praecipue, quatenus est Christi Minister: orationes tamen, quas dicit tanquam Ecclesiae Minister, nullum habent effectum. Cum enim sit exclusus ab Ecclesiae ministerio in eo actu, non offeruntur eius nomine, nec habet valorem, quem propter illam essent habiturae. Et eadem ratione, si Missa offerretur pro aliquo excommunicato, non haberent orationes in eo hunc effectum: eo quod Ecclesia constituerit excommunicatos non esse participes orationum ac suffragiorum, quae illa pro omnibus offert.

Ex his satis patet, quod communiter dici solet: Missam habere tres fructus, siue effectus, vnum specialem, alterum specialissimum, & tertium omnibus communem. Specialis est gradus ille satisfactionis: qui ex ipsius Christi constitutione respondet Sacrificio, quod Sacerdos offert tanquam eius minister, constitutus ab Ecclesia ad tale ministerium. Et hunc gradum applicat Sacerdos illis personis, pro quibus Missam offert. Specialissimus effectus est, qui respondet propriae deuotioni ipsius Sacerdotis: quem etsi possit pro alio offerre, non tamen ad id tenetur. Communis effectus est, qui respondet sanctitati & voluntati Ecclesiae vniuersalis: quae per suos Ministros offert Sacrificium, omnesque orationes, quae illud comitantur in bonum & vtilitatem omnium suorum filiorum. Summi enim Pontifices, qui sunt Ecclesiae capita constituerunt hoc Sacrificium offerri pro omnibus fidelibus: & omnes tanquam mystici huius corporis membra, hanc voluntatem habent offerendi, & fruendi communis huius oblationis fructu. Ex quo fit, vt Sacerdoti non liceat quemquam excludere ab hoc fructu, etiam hostem suum capitalem. Quamuis enim non teneatur Missam celebrare: si tamen eam celebret, contra charitatem faceret, si beneficium commune cuius communitatis membro, & ius habenti, vt eius sit particeps, illud denegeret.